

Yaşantılarda karşılaşılan her zamansallığı, örtük bir teleolojik yaklaşımla, fiile yorup, her fiile de muhakkak bir fail arayan zihniyetin yaygınlaşmasıyla, üreticiler üretimin öznesi olarak belirirler. Firma ele alınacak olursa, insanlar yaşarken dağınık biçimde gözlemledikleri ilişkilerden yola çıkarak sanki varmış gibi düşündüklerinde bir sorun çıkarmayan varlık olarak belirir. Bu sigarayı kim üretiyor? Kağıt yapımında kullanılmak üzere ağaçların kesilmesinden, tarladan tütünün toplanmasından ve sigara makinalarının ve fabrika binasının yapımından sigaranın yakılıp içilmesine kadarki evrelerden hiçbirinde firma görülemez; ama sigarayı yaptıran olarak belli evrelerde, kimse gözüyle görmese de, olduğu düşünülebilir; sözleşmelerde, ya da sözleşmelerden farklı belgeler olan diğer yazılarda adının geçmesiyle tarihe geçer. Firma elle tutulur, gözle görülür anlamında gerçek değildir, reel değildir; adı geçtiğinde varolan anlamında adsaldır, nominaldır. Belediye/hükümet ya da HÜDKAGÖ'ler farklı mı?

Bedensiz, cisimsiz salt bir ruhmuş gibi sözde beliren üretici onunla özdeşleştirilen insanlar ve yapıların birlikte görüntüsü aracılığıyla, bu insanlar ve yapılar olarak, zihnen ete kemiğe büründürülür. Firmanın varlığı sözdendir, kanıtı kayda geçmiş söz olarak belgelerdedir ve bu belgelere anlam veren söz tarihtir. Ancak bir tarih içinde üretimin aracısı olarak belirmesine karşın üretimin öznesi kılınan üreticiyle dolayımınarak kendini tanımlayan ve daima varolmak için yalnızca söz olan bu tarihi daimileştirmek zorunda olan insan karşımıza burjuva olarak çıkar.

Kuramda sermayedarlarla çalışanlar arasında sınıf çatışmasından söz edilirken, pratikte burjuva olanıyla olmayanıyla çalışanlar kendi aralarında çatışmış, bu çatışmalarda ortaya çıkan enerji üreticiler aracılığıyla soğrulabildiğince soğrulmuş ve soğrulamayan kısmı söndürülmüş. Üreticiler bu açıdan baraja benzetilebilir. Suyu, yani çalışan kılınacakların başı boş hareketliliğini denetleyip, su baskınlarını önler, suyu biriktirir, suyu kullanılsın diye bağlı olunan sulama düzenleriyle sermayedarlara yönlendirir ve bütün bunların yanı sıra ortaya çıkan enerjiyi sermayedarlar için kullanılır hale getirir. Üreticilerin üzerine yürüyen çalışanlar onların faydasını artırır, meğer ki suyun taşkınlığı barajın dayanma gücünü aşsın. Hoş baraj yıkılsa bile, en kısa sürede, orada ya da yakınlarda bir yerde yeniden

kurulamaz mı?

Türkali Mah., Beşiktaş, Kasım 2004